Märjamaa Nädalaleht

MÄRJAMAA VALLA INFOLEHT

Nr 39 (909) 3. november 2010 Hind 5 krooni

TÄNA LEHES:

- Esimene veerand oli Valgu koolist õppekäikudest rikas. Lk 2
- Comeniuse projekt viis hakatuseks Inglismaale. Lk 4
- Rubriik "Vana foto" ilmub sajandat korda. Lk 6
- Loomisel on Keskmaa Kammerkoor. Lk 8

Ümarlauas lepiti kokku järgmised sammud

Kahe hukkunuga tuleõnnetus, milles ka kolmas inimene sai raskelt viga, tõi paar päeva hiljem ühise laua taha Märjamaal vallavalitsuse, päästeameti ja politsei esindajad, et konkreetse juhtumi taustal analüüsida tuleohutust ennekõike probleemsetes sihtgruppides ja seeläbi ära hoida tulesurmad ja sarnased tuleõnnetused valla territooriumil.

Lepiti kokku, et vallavalitsus räägib avahooldustöötajatega, et nad pööraksid kodukülastuste käigus tähelepanu suitsuanduri olemasolule. Vallavalitsus võtab ühendust korstnapühkijaga, kes hooldab valla sotsiaalkorterite korstnaid ning palub töö käigus üle vaadata suitsuandurid. Politseinikud kaardistavad neile teadaolevad probleemsed kodud, jälgivad kodudes käies ka suitsuanduri olemasolu ja üldist tuleohutusalast olukorda. Kõik nimetatud lülid vahetavad infot omavahel ja edastavad ka ennetustöö büroo juhtivspetsialistile.

Päästeamet tegi ettepaneku, et kui maakonnas toimub avahooldustöötajate koolitus- või teabepäev, viia selle raames läbi nende tuleohutusalane koolitus. Kõigi ametkondade väga oluliseks käepikenduseks on külavanemad, keda saab info hankimisel kasutada. Lähiajal toimub neilegi koolituspäev, samuti korteriühistutele.

Märjamaa päästekomando pealik Einar Klaos kinnitas päästeametnike valmisolekut hakata korraldama ringsõite alevis ja vallaski, et vajaduse korral aidata vahetada suitsuandurite patareisid. Mõne aasta eest aitasid päästjad suitsuandureid üles panna, kuid nüüd on aeg patareisid vahetada. Andurite ostmine ja patareide vahetus on küll omanike asi, aga päästeametnikel on teatud varud, nii et rahaliste raskuste korral ei pea abivahendist ilma jääma.

Nõu peavad vanemkonstaabel Rain Saar, Märjamaa päästekomando pealik Einar Klaos, vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Gaili Illison, ülemkonstaaber Jaanus Peitre, tuleohutusbüroo vaneminspektor Sander Falilejev ja ennetustöö büroo juhtivspetsialist Õie Kopli.
Reet Saare foto

Mistahes päästealaga seotud probleemide või murede korral võib ööpäev läbi helistada päästeala infotelefonile 1524. Inimesi julgustati abi küsima ka kohalikust päästekomandost, kus teid võimaluse korral alati aidatakse. Tähelepanelike naabritena peaksime oma lähikonnas elavatele eakatele inimestele abi pakkuma või teavitama ametkondi, et nende probleemid leiaksid lahenduse.

Lääne-Eesti Päästekeskuse tuleohutusbüroo vaneminspektor Sander Falilejev rääkis, et järelevalveametnikul on õigus siseneda kodudesse, et kontrollida suitsuanduri olemasolu ja tuleohutusalast olukorda. "Kui suitsuandurit pole, teeme algul suulise hoiatuse ja anname aja olukorra parandamiseks. Kui see pole aidanud, tuleb äärmise meetmena trahvimine," ütles Falilejev.

90% kodudest on suitsuandur küll olemas, aga kahjuks on ikkagi neid kohti, kus andur on kas seinale kinnitatud, seisab riiulil või on piiksuma hakanud patarei pärast maha võetud.

Praktika näitab, et iga ränk õnnetus suurendab mõneks ajaks inimeste valvsust ja tähelepanelikkust. Olgu veel kord üles loetud mõned turvanõuded.

Üks suitsuandur peab olema 60 m^2 suuruse pinna kohta, kuid ühest suitsuandurist ühes hoones siiski ei piisa. Veel kindlam on, kui ostetaks ka (mitu korda kallim) vinguandur, kusjuures Falilejev ei soovitanud kaksühes mudelit.

Kui maja juures on garaaž, peab seal olema 6 kg pulberkustuti.

Küttekoldest välja võetud tuhk peab kaanega metallämbris enne 12–24 tundi jahtuma, kui selle tohib välja kallata.

Reet Saar

Hea Märjamaa rahvas!

Tulekahjus kannatanud vajavad abi. Kui teil on üle mistahes ehitusmaterjali (laudu, palke, katusematerjali, soojustusmaterjali või muud), siis palun võtke ühendust Pille Vaksiga telefonil 504 6998 või pillev@starman.ee.
Põlenud maja on vaja enne lume tulekut talvekorda saada. Teie abi on väga teretulnud!

Esimene veerand oli Valgu koolil õppekäikuderikas

Esimese veerandi õppekäike alustasid 7. septembril 1.–3. klassi õpilased, kes külastasid Raplas päästeametit. Sealsest tööst rääkis meie kooli vilistlane Mihkel Uueküla nii paeluvalt, et mõnigi poiss võttis plaani sama ametit õppima minna. Põnev oli ka end mööda posti alla libistada ja kiigata tuletõrjeautosse. Lõpetuseks läksime tuletõrjetorni, kust avanes vaade kogu Rapla linnale.

Tornis tundsid kõik lapsed ära meie järgmise sihtpunkti –Rapla tuntuima vaatamisväärsuse, kahe torniga kiriku. Olime eelnevalt Maarja-Magdaleena kiriku kantseleiga külaskäigu kokku leppinud ja saime pühakoda uudistada nii seest kui väljast. Õppekäigu lõpetasime Vigala jõe äärde rajatud promenaadil.

Veekatkestuse päev

16. septembril oli koolis veekatkestus ja õpetajad organiseerisid selleks päevaks kaks õppekäiku. 1.–6. klass sõitis Purila taimlasse. See on RMK-le kuuluv kuuse- ja männitaimede istandus. Giid Helen Agu rääkis, et männitaimi kasvatatakse taimlas kaks ja kuusetaimi koguni neli aastat, enne kui need metsa istutatakse. Külvist metsa jõudmise vahele jääb palju tööd alates rohimisest ja lõpetades koolitamisega – niimoodi nimetatakse kuusetaimede vahepealset ümberistutamist.

Nägime ka huvitavaid põllutöömasinaid ja õppisime uusi mõisteid metsandusest. Õuesõppe kokkuvõtteks olid õpetajad koos taimla juhi Heleniga kokku pannud töölehe ja õues toimus kiiruse peale viktoriin. Kingituseks RMK-lt said kõik õpilased kuuseujulise helkuri.

Tagasiteel põikasime läbi Hagudi veskist, mille omanik Ivar Maar lubas meid lahkelt oma suvekodusse. Esmalt tuli üle vaadata varjualuses olevad vanaaegsed autod. Märgates selliseid sõidukeid, unustasid kõik hetkeks veski, mida me algselt olime plaaninud vaatama minna.

Väljast oli veski nagu veski ikka, aga esimeste sisseastujate ahhetused kerisid tagapool olijate ootust üles. See oli tõeline vana ja uue maailma kokkusaamiskoht. Vanas veskis oli põrandaküte, veega WC, aurusaun, dušinurk ja tänapäevane köök. Kõik "euro" oskuslikult ära peidetud, tänapäevast varjasid vanad veskiseinad, endisaegne mööbel ja hulgaliselt välja toodud vanu detaile. Nägime ka pilte, missugune oli tuulik enne restaureerimist. Peaaegu kõik tööd on tehtud peremehe oma kätega.

Samal ajal matkasid 7.–9. klass Sillaotsa Talumuuseumi, kus muuseumipedagoogi Liivi Miili juhendamisel rännati ajas tagasi "Vanaaja kooli" programmi raames, mille kaudu said õpilased teada kooliharidus ajaloost Eestis. Põnev oli mõelda, millised olid siis laste mängud vabal ajal ja omavaheline suhtlemine. Prooviti kirjutamist krihvli ja sulepeaga. Õpilased mängisid läbi ühe koolipäeva, tehes kõike nii nagu vanasti, sealhulgas lugesid ka vana kirja ja rehkendasid. Soovijad said omal nahal proovida, kuidas karistati sõnakuulmatuid ehk nurgas herneste peal põlvitamist.

Läksime rappa

Meie koolil on juba tavaks saanud osaleda Keskkonnaameti õppeprogrammides, milleks tänavu oli "Raba kui kooslus". 30. septembril toimus tervet kooli hõlmav retk Mukri rabasse. Keskkonnaameti keskkonnahariduse osakonna kaudu said haridusasutused tellida tasuta programme looduskaitse- ja hoiualadele ja loomulikult kasutasime võimalust.

Sel aastal maksti kinni ka enamus sõiduraha. Selle eest tuleb tänada Reet Kristiani (Harju,- Järva- ja Raplamaa keskkonnahariduse spetsialist), kes kirjutas KIKile projekti ja sai sealt raha just sõidu kompenseerimiseks, kuna Raplamaa on selline maakond, kus tuleb läbida pikki vahemaid, et mõnda looduskeskusesse jõuda.

Retke giidideks olid meile Reet Kristian ja Piret Eensoo. Infot jagati nii palju, et õpetajad asusid seda kirja panema, ikka selleks, et laste tähelepanelikkust hiljem kontrollida. Kui algul laius meie ümber tavaline mets, siis mida edasi, seda enam muutusid taimed väiksemaks ja nende sekka ilmusid liigid, mida metsas ei näe.

Maapind muutus aina õõtsuvamaks ja panime nii mõnegi rabajärve lainetama. Mõõtsime turbasambla vee imavust ja kui kellelgi jäi hommikusöök söömata, sai ta kõhtu täita erinevate rabamarjadega. Maitsesime rabavett ja nägime ka kunagi ammu hunnikutesse laotud turbapätsikesi. Keset raba, kus taimestik oli kõige kiduram, ronisime vaatetorni ja saime hea üldpildi raba omapärasest taimekooslusest. Rabad on loodusväärtus, mille üle Eesti võib uhkust tunda!

Rabast välja jõudes asusime juhendajate ettevalmistatud töölehti täitma. Nii oli hea nähtut meenutada ja vajadusel ka spetsialistilt täpsustust küsida. Päeva lisaboonuseks oli imeilus ilm ja sügisvärvide mäng.

Okupatsioonide muuseumis

20. oktoobril käisid 5.–9. klassi õpilased ekskursioonil Tallinnas. Kõigepealt külastati Oleviste kirikut ja kõigil oli võimalus ronida kirikutorni ning nautida platvormilt avanevat imelist vaadet Tallinna linnale.

Õppekäik jätkus Okupatsioonide muuseumis, kus õpilastele räägiti saksa javene okupatsioonidest ning nende mõjust eesti rahvale. Muuseumis sai näha mitmeid huvitavaid ja ainulaadseid esemeid neist aegadest. Näiteks oli eksponaatide hulgas 1944. aasta põgenike paat, riigiametnike auto Volga ja isegi nõukogudeaegne telefoniputka. Muuseumikülastus oli igati hariv ja kasulik ning tuletas meelde, et Eesti pole alati olnud vaba ja demokraatlik maa. Kõiki erinevatel õppekäikudel kogutud teadmisi saavad õpilased näidata kooli igakuistel viktoriinidel.

Marika Hatto
Mailis Emberg

Tuleohutuse teabepäev korteriühistutele

Päästekeskus kutsub korteriühistute esindajaid tuleohutuse teabepäevale, mis toimub Märjamaa rahvamajas. Teabepäeval annab Märjamaa päästekomando pealik ülevaate üldisest tuleohutusalasest seisukorrast kortermajades ja sagedasematest tulekahju tekkepõhjustest. Teabepäeval selgitab järelvalveteenistuse juht korteriühistute tuleohutusega seotud kohustusi, mis tulenevad õigusaktidest. Korstnapühkija räägib, millist küttekollet valida, kuidas küttekoldeid hooldada. Tuleohutusalase ennetustöö spetsialist räägib tulekahju avastamisseadmetest ja esmastest tulekustutusvahenditest ning nende kasutamisest.

Teabepäev toimub 23. novembril Märjamaa rahvamajas Sauna 2, algusega kell 18.00

4.11 kell 18 istume Märjamaa rahvamaja käsitöökambris ja loome kaunist ja kordumatut...
Astu julgelt ligi ja imestad isegi, millega Su kümme sõrme hakkama saavad! Eve Tiina Liina 5615 7757

LOOVUSRING OOTAB
teisipäeviti kell 14.30
7–11 aastasi lapsi,
neljapäeviti kell 16.00
12–16 aastasi noori.
Huvi korral registreeru
tel 5615 7757 Eve

Märjamaa Vallavalitsuse istung 26. oktoobril

Vallasekretäri küsimused

1. Märjamaa vallavolikogu 19. oktoobri 2010 otsusega nr 77 on algatatud Märjamaa vallas Paisumaa külas Pedavere kinnistu detailplaneering. Samas on otsustatud mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist. Teade keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamise kohta tuleb avaldada ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja tasuda ka riigilõiv 100 krooni.

2. Vastavalt Märjamaa valla laste ja noorte sihtkapitali nõukogu 22.10.2010 otsusele nr 2 "Stipendiumite määramine" maksta välja 2010. a taotlusvoorus stipendiume kogusummas 50 000 krooni.

Ehitusspetsialisti küsimused

1.Kirjaliku nõusoleku väljastamine: väikeehitise (kuur-garaaž) püstitamiseks aadressil Nurga, Konuvere küla.

2. Kasutusloa väljastamine Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ-le elektrivõrgu püstitamisel aadressil Metsaääre kinnistu elektrivõrk, Sipa küla.

Keskkonnaspetsialist

1. Maa ostueesõigusega erastamine: Pädara-Uuetoa maaüksus Paisumaa külas, pindala 0,25 ha.

2. Orgita Elamu OÜ katlamaja kütusehoidlate likvideerimisest

OÜ juhatajal korraldada esmalt ehitiste ehitusregistrisse kandmine, kütusehoidlate likvideerimiseks esitada projekt KIK-ile. Avalduse kütusehoidlate likvideerimiseks on esitanud SIRA OÜ.

3. Kinnitati talihooldustööde hanke tulemused.

4. Märjamaa Vallavalitsuse keskkonnaspetsialistile Mati Erikule anti volitus (edasivolitamise õiguseta) kooskõlastada puurkaevu või puuraugu asukohta.

Majandusosakonna juhataja küsimused

1. Algatada lihthange valla hallatavatele asutustele valveteenuse tellimiseks ja kinnitada hankedokumendid.

2. Majandusosakonnal korralda Orgita 36-10 korteri viimistlustööd (akna põsed), tööd rahastada haljastuse personali kuludest.

Rahandusosakonna küsimused

1. Märjamaa valla 2010.a alaeelarvete muutmine.

2. Nõuete hindamine ebatõenäoliselt laekuvateks ja nõuete tunnistamine lootusetult laekuvateks.

3. Materiaalsete ja immateriaalse põhivara soetusmaksumusega alla 30 000 krooni bilansist väljakandmine.

Sotsiaalosakonna küsimused

1. Hooldajatoetuse maksmise lõpetamine.

2. Toetuste maksmine.

Haridus- ja kultuurinõunik

1. Haimre raamatukogus viia inventuur läbi 16.–23.11.2010 ja moodustada inventuurikomisjon.

2. Valla raamatukogude direktorid tegid pöördumise organisatsioonikultuuri osas. – Korraldada nendega kokkusaamine, et arutada edasisi tegevusplaane.

2. Info Rapla Bussipargiga kiipsõidukaartidele üleminekust.

3. Info 4.06.2011 Märjamaa vallas toimuva "Memme-taadi suvepidu" kohta.

Õigusnõuniku küsimused

1. Eesti Energia Jaotusvõrk OÜ taotles vastavalt kinnisasja sundvõõrandamise seaduse paragrahvile 46[3] sundvalduse seadmist Märjamaa vallas Sulu külas asuvale Annimetsa kinnistule. Sundvalduse seadmine on vajalik Annimetsa kinnistule keskpinge maakaabli paigaldamiseks, kuid kinnistu omaniku TÜ ANNI MAJAD esindajaga ei ole Eesti Energia Jaotusvõrk ühendust saanud.

Ka Märjamaa Vallavalitsus pöördus oma kirjadega TÜ ANNI MAJAD poole, kuid teine pool ei ole esitanud kirja kättesaamisest nelja nädala jooksul oma arvamusi või vastuväiteid.

Otsustati seada sundvaldus Annimetsa kinnistule asukohaga Sulu küla, Märjamaa vald, sihtotstarve maatulundusmaa, omanik TÜ ANNI MAJAD.

2. Raha taotlemine Pärnu mnt 12 korterite nr 1 ja nr 2 korteriomandi seadmise kulude katteks summas 3106 krooni. – Jätkata menetlust 23. novembri vallavalitsuse istungil pärast alaeelarvete kinnitamist.

Vallavanema küsimused

1. Info kohtumisest külavanematega.

2. Info Eesti, Läti ja Venemaa piiriülese koostöö programmi 2007–2013 projekti kohta. Projekti raames toimub kokkusaamine Volhovis (üks koostööpartner on Volhovi oblast). Valla delegatsiooni kuuluvad volikogu esimees Villu Karu, vallavanem Eero Plamus ja Sillaotsa Talumuuseumi direktor Kalju Idvand.

Tunnustada Märjamaa valla tänukirjaga

Haimre kooli õpetajat
Helje Merilod
60. sünnipäeva puhul.

Märjamaa Vallavolikogu esimees kuulutab välja **kandidaatide esitamise Märjamaa valla aukodaniku** (Maarjaristi I klassi teenetemärgi), Maarjaristi II klassi teenetemärgi **ja teeneteplaadiga tunnustamiseks**.

Villu Karu
Märjamaa Vallavolikogu esimees

Kõigil füüsilistel ja juriidilistel isikutel on õigus esitada kandidaate Märjamaa valla aukodaniku nimetuse Maarjaristi I klassi teenetemärgi), Maarjaristi II klassi teenetemärgi ja teeneteplaadiga autasustamiseks. Teeneteplaat antakse juriidilistele isikutele Märjamaa vallale osutatud eriliste teenete eest. Maarjaristi I klassi kuldristiga autasustamisega kaasneb Märjamaa valla aukodaniku nime omistamine. Maarjaristi II klassi hõberistiga autasustatakse Eesti Vabariigi ja välisriikide kodanikke, kes on andnud suure panuse Märjamaa valla sotsiaal-, majandus-, haridus- või kultuurielu arengusse.

Ettepanek tuleb esitada **kirjalikult Märjamaa vallakantseleisse hiljemalt 15. detsembriks 2010.**

Ettepanekus peavad sisalduma:
1. Kandidaadi nimi
2. Kandidaadi esitamise põhjendus
3. Kirjaliku ettepaneku esitaja nimi ja kontaktandmed
4. Kirjaliku ettepaneku esitaja allkiri ja esitamise kuupäev

Märjamaa valla tunnustuse avaldamise korra terviktekstiga on võimalik tutvuda Märjamaa vallakantseleis ja Märjamaa valla kodulehel aadressil http://www.marjamaa.ee/?id=685

Comeniuse projekt viis hakatuseks Inglismaale

Järjekordse Comeniuse projekti kokkupanemist alustasime kaks aastat tagasi Istanbulis, positiivse vastuse rahastamisotsuse kohta saime kaks aastat hiljem. Selle projekti nimi on "Towards a more tolerant Europe, learning to live with divercity and differences" (Tolerantsema Euroopa poole, õppides elama mitmekesisuse ja erinevustega).

Selle põhisisu on uurida kooliprogramme, millistes õppeainetes nendel teemadel räägitakse, kas räägitakse ja kui suures mahus? Milline on õpilaste suhtumine erineva nahavärvi ja usutunnistusega inimestesse, mis või kes seda suhtumist kujundab ja mõjutab? Kuidas suhtutakse teistsugustesse inimestesse erinevates maades? Miks on vaja tolerantsust? Nendele ja paljudele teistele küsimustele loodame leida vastuse kahe järgneva projektiaasta jooksul.

Meie partneriteks on Sunbury Manor School Inglismaalt (Londoni kesklinnast 35 min rongisõidu kaugusel), Nästegårdsskola Kvänumist, meie sõpruspiirkonnast Varast ja Mevlana kool Türgist, Istanbulist. Vastavalt plaanile oli esimene projektikohtumine Inglismaal, kus meie koolist käisid 13.–17. oktoobril õpetajad Lilija Takking ja Sirje Ehrenpreis ja 10a klassi õpilased Fred Kasela ja Kenneth Koch.

Mida tähendab Comeniuse projekt?

See on Euroopa elukestva õppe programm, mille allprogrammid toetavad erinevaid haridusvaldkondi: Comenius üldharidust, Erasmus kõrgharidust, Leonardo da Vinci kutseharidust ja Grundtvig täiskasvanuharidust, et toetada Euroopa mõõdet hariduses, parandada Euroopa keelte tundmist, edendada koostööd ja külastada oma partnereid samaaegselt nendelt õppides ja oma kogemusi jagades.

Sunbury Manor School'is õpib veidi üle tuhande 11–16-aastase õpilase, nende hulgas ka vaimsete ja füüsiliste puuetega õpilased, kuna koolil on lift, mis võimaldab liikuda ratastooliga. Koolis töötab ca 50 õpetajat ja tunni pikkus on 60 minutit. Meile olid esmapilgul harjumatud koolivorm ja kitsad koridorid, palju informatsiooni kooli seintel ja värviprinterid koridorides, mida hoolega kasutati.

Õhkkond nii õpilaste kui õpetajate vahel oli väga meeldiv ja sõbralik, tundus, et seal on hea töötada, mida kinnitasid ka kohalikud õpetajad. Klassid olid suured, igaühes pea 30 või rohkem õpilast. Tunnikord oli paigas, igaühel oli võimalus õppida.

Korrarikkujate jaoks oli eraldi maja nn box (kast), kus õpilased pidid olema terve päeva üksinda, tegema oma koolitööd ja ise õppima, ka söök viidi neile sinna. Kokku oli seal vaid kaheksa kohta, aga mõjutusvahendina oli see kohalike sõnul efektiivne, sest tavaliselt on korrarikkujal vaja ka pealtvaatajaid.

E-kool on ka inglise koolis kasutusel, kuigi meie omast veidi erinev. Inglise kooli eesmärk on vaadata iga üksiku õpilase edasijõudmist – see on ka põhivaldkond koolide inspekteerimisel. Kui kooli tulles tehakse test, siis järgmise testi tulemusi võrreldakse eelmisega, viimane peab igal individuaalsel juhul olema parem ja kui on tagasiminek tulemustes, siis sellega tegeldakse.

Iga üksikut õpilast vaadeldakse tema enda tasemelt. Meil üldjuhul võrreldakse keskmisega ja õpilane võib küll olla pingutanud enda tasemelt, aga tal on ikka negatiivsed, alla keskmise tulemused. Inglise süsteem aitab arendada ka võimekaid õpilasi, samas see ei välista, et neil on ka õpilasi tõeliste lugemisraskustega, kellega tegelevad abiõpetajad.

Üllatusi pakkuv raamatukogu

Meie põhiliseks tööruumiks kahel koolis veedetud päeval oli raamatukogu, mis pakkus jällegi üllatusi. Raamatukogu töötajad on kollektiivi täisväärtuslik osa, nad on kursis koolis toimuvaga ja peavad ka õpetajatele mõeldud koosolekutest osa võtma. Kord nädalas on infotunnid enne tunde ja kord veerandis koosolek pärast tunde.

Meeldiv on, et iga õpilastega tegelev lüli püüab panustada õpilastesse ja anda endast parima. Raamatukogus oli korraga töös mitu projekti, et õpilasi lugema innustada. Kasutusele on võetud lugemispassid, raamatute kokkuvõtted väikestes taskutes laua peal olid mõeldud soovitusena kaasõpilastele, soovitati ka eri maade kirjandust soovituslipiku panemisega stendile – see kõik jättis mulje, et inimestele meeldib oma tööd teha ja nad mõtestavad selle tegevuse enda jaoks lahti. Kõik koolis olevad arvutid olid koodidega kaitstud, et õpilased tegeleksid koolis ainult õppimisega, ei saaks saata e-kirju ega kasutada suhtlusportaale.

Teise päeva hommikul rääkisime eTwinningust ja registreerisime ennast selle kasutajaks. eTwinning on suhtlusvõrgustik koolidele, et teha omavahel koostööd internetti kasutades.

→

VANA FOTO 100

Omaaegne haldushoone

Ongi käes sajas kord, kui Märjamaa Nädalalehes ilmub rubriik "Vanad fotod". On aeg teha kokkuvõte "juubilarist".

Rubriik sündis 23. jaanuaril 2008 kirjutisega "Märjamaa kirik". Eelnevalt olid näinud ilmavalgust sisult samasse valdkonda kuuluvad järjekirjutised vanade fotodega nagu "95 aastat Märjamaa laulupäevast" (31.07, 9.08 ja 16.08.2006), "Orgita mõisast ja kodumajanduskoolist" (13.09, 20.09 ja 27.09.2006) ning "Märjamaa ladina köögi 155 aastat samas majas" (14.11 ja 21.11.2006). Et lugejatel oli kodukandi ajaloo vastu huvi, sündiski nimetatud rubriik.

Kuni 73. korrani oli rubriigis suurem osakaal tekstil, aga alates käesolevast aastast (13.01.2010) on keskmes üksik foto.

Tänane foto on arvult 253. Taas on see Mati Pakre Märjamaa fotokroonikast Eesti Rahva Muuseumi fondist (see foto on ühtlasi ka vigade parandus 17.12.2008 ilmunud sama hoone pildi allkirjale).

Pildil on kujutatud alevi keskväljaku äärset hoonet tema sünnihetkel, so juunis 1956. Tollane Märjamaa rajoon oli territooriumilt veelgi suurem kui praegune Märjamaa vald, hõlmates näiteks Kõrvetaguse, suure osa Kullamaa piirkonnast ja Ellamaa. Selline suur rajoon vajas uhket kontorihoonet, mida siis hakatigi ehitama 1954. aastal. Kroonikas on esimene pilt ehitusest juulist 1955, sarikapidu peeti septembris 1955 ja maja valmis ning lipp tõmmati vardasse augustis 1957. See oli nagu avapauguks tohutule ehitusbuumile, mis siis Märjamaal algas. Näiteks 1957–1958 ehitati saun, 1959–1960 valmisid majad Oru 4 ja 6 ning Sauna 4, 1961 ehitati valmis Sauna 1.

Tõnu Mesila

Külastasime ka 7. klasside kogunemist kooli võimlas. Vastavalt oma kooli päevikule on igal nädalal erinev teema, millest õpilastega vesteldakse ja mida käsitletakse ka õppetundides. Teemad oli välja töötanud kooli õppealajuhataja ja kuna oktoobrikuu on Inglismaal nn musta ajaloo kuu, oli õppealajuhataja esitlus just sellel teemal.

Ta rääkis musta ja valge nahavärviga inimestest ameerika sportlase Jesse Oweni näitel, keda pärast olümpiamänge, vaatamata nelja kuldmedali võitmisele 1936. aastal, ei kutsutud presidendi vastuvõtule tema nahavärvi pärast. Tänapäeval on suhtumine muutunud, aga näitena oli see väga mõjuv.

Haarav esitlus, mis sisaldas ka YouTube'i videosid, oli ilmselt üks põhjustest, miks ca 100 põrandal koos oma koolikottidega rivis istuvat õpilast ei nihelenud kordagi, vaid kuulasid andunult. Õpetajad lisasid omalt poolt, et distsipliini treenitakse juba väikesest peale. Kui 20minutine kogunemine oli läbi, tõusis üles viimane rida ja lahkus võimlast, seejärel järgmine ja kõik järgmised samamoodi – sellist pilti pole enam ammu näinud. Kahjuks ei tohtinud seal pildistada, aga see oli muljetavaldav.

Saime palju näha

Peale projektitöö saime selle reisi jooksul ka väga palju näha. Käisime kuurortlinnas Brightonis ja külastasime selle linna põhilisi vaatamisväärsusi Kuninglikku Paviljoni (the Royal Pavilion) ja kuulsat silda meres (Brighton Pier), olime Windsori linnas ja jalutasime läbi Windsori lossi, kuhu kuninganna Elisabeth II tuleb Londoni Buckinghami paleest nädalavahetust veetma. Käisime ka Hampton Court'is, mis oli kuningas Henry VIII põhiline peatuspaik 60 teise lossi seas – ta pidi neid vahetama, et oma ligi 600liikmelise õukonnaga rikkalikult toituda, kui üks ümbruskond oli tühjaks söödud.

Laupäeva veetsime Londonis, kus esmalt tegime tiiru London Eye vaaterattal, mis lasi linnal kenasti päikesepaistes särada ja ülevalt ca 450 m kõrguselt sai ka vaatamisväärsuste asukohtadest kergemini aimu. Eksootiline elamus oli aga nn Duck tour (parditüür), see oli vana ameerika amfiibbussiga 45minutine ringsõit Londoni linnas. Bussis, mille aknad olid plastikust ja need võis üles kerida, oli giid, kes ei olnud kitsi mõnusate lugude ja naljadega Londoni ja inglaste kohta. Ühel hetkel pöördus see buss teelt kõrvale ja sõitis Thames'i jõkke ja siis vaatasime linnale buss-paadist.

Muljeid on palju ja need on väga positiivsed. Veendusime taas, et Inglismaa on maa, mida tasub külastada tema ajaloo ja kultuuri pärast, et seal on mõnusad inimesed ja kui me seda keelt õpime, siis on nad meile palju lähedasemad, kui seda arvatagi oskame.

Lilija, Sirje, Fred, Kenneth

Märjamaa rahvamajas

Kolmapäeval, 10. novembril kell 19.00 Rakvere teatri etendus "39 astet", piletid 120.-/140.-

Laupäeval, 13. novembril kell 19.00 Riia segakoori Burtnieks kontsert. Tasuta

Laupäeval, 20. novembril kell 19.00 Koit Toome kontserttuur "Mälestused", piletid eelmüügis 7-12 a õpilastele ja pensionäridele 125.-/ täispilet 150.- Samal päeval pilet kõigile 180.-

Reedel, 3. detsembril kell 19.00 Vana Baskini teatri etendus "Üllatuskülaline", piletid 125.-/ 150.-

Märjamaa kinos Helk

K 3.11 kl 17; 19; 21 "KIRJAD JULIALE"
USA romantiline armastus komöödia 1.49 (L)

R 5.11 kl 17; 19; 21 "MACHETE"
USA põnevik 1.45 (K -14)

P 7.11 kl 15; 17; 19; 21
"KASSID JA KOERAD: KIISU KÄTTEMAKS"
USA kogupere-seiklusfilm 1.22 (L)

K 10.11 kl 17.00 ; 19.10 ; 21.20
"AKVAARIUM" Suurbritannia - Hollandi noortedraama, väärtfilm 2.03

Pilet 40.-;
sooduspilet 25.-;
alla seitsmeaastased lapsed 10 .-

DOLBY DIGITAL

Loomisel on Keskmaa Kammerkoor

Loom isel on Keskmaa Kammerkoor, mille eesmärk: nauditaval kunstilisel tasemel esitada maailma ja ka eesti koorimuusika varasalve kuuluvaid teoseid. Samuti teha koostööd Eesti Muusikaõpetajate Sümfooniaorkestriga ning erinevate interpreetidega nii Eestis kui välismaal.

Lauljaid ootame üle Eesti! Koori suuruseks on planeeritud 28 inimest: 14 nais- ja 14 meeshäält. Täpsemalt 7 sopranit (4 I ja 3 II), 7 alti (3 I ja 4 II), 7 tenorit (4 I ja 3 II), 7 bassi (3 I ja 4 II).

Koori saamise eelduseks on hea häälematerjal, laulmisoskus, samuti nooditundmine ja elementaarne noodist lugemise oskus. Kasuks tuleb ka professionaalne suhtumine töösse.

Proovid toimuvad kord nädalas (laupäeviti kell 12–18) Türi kultuurimajas (kuna Türi asub keset Eestit, on see kõige mõistlikum koht).

Konkurss koori toimub laupäeval, 8. jaanuaril 2011 aastal kell 12.00 Türi kultuurimajas. Konkursile pääsemiseks palume registreeruda telefonil 525 3760 või mailitsi: lilykaiv@gmail.com. Registreerimise lõppkuupäev on 31. detsember 2010.

Soovijail ette valmistada üks vabalt valitud laul (mitte jazz-pop), lisaks kontrollime lehest laulmise oskust, hääleulatust ning muusikalist kuulmist.

Esimesed kontserdid on plaanitud Ülestõusmisnädalasse 2011 aastal. Kavas Arvo Pärdi ja J. S. Bachi looming.

Koori peadirigent ja ellukutsuja on Lilyan Kaiv.

MÄRJAMAA VALLAVALITSUS TEATAB

Märjamaa Vallavolikogu 19. oktoobri 2010. a otsusega nr 77 on algatatud Märjamaa vallas Paisumaa külas Pedavere kinnistu (katastritunnus 50404:003:0511) detailplaneering ja kinnitatud lähteseisukohad, samas on otsustatud mitte algatada keskkonnamõju strateegilist hindamist.

Detailplaneeringu eesmärk on määrata kinnistul hoonestusala ja vähendada ehituskeeluvööndit. Planeeringuga määratakse ehitusõiguse ulatus ning keskkonnakaitselised abinõud ja selgitatakse välja hoonestustingimused. Planeeritava ala suurus on 12,6 ha.

Detailplaneeringuga ei kavanda keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 6 nimetatud tegevusi; detailplaneeringu ala asub Paisumaa hoiualal, planeeringu elluviimine ei avalda olulist mõju Natura 2000 võrgustiku alale. Kavandatav tegevus ei avalda olulist negatiivset mõju naaberkinnistutele, see ei hõlma tootmistegevust ega olulise keskkonnamõjuga ehitustegevust, millega kaasneks keskkonnaseisundi kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastamist. Kui ehitusprojekti koostamisel ja ehitiste püstitamisel järgitakse detailplaneeringuga seatud tingimusi ja õigusaktide nõudeid, ei kaasne detailplaneeringu ellurakendamisega tõenäoliselt olulist negatiivset keskkonnamõju.

Detailplaneeringu koostamise algataja ja kehtestaja on Märjamaa Vallavolikogu (Tehnika 11; Märjamaa alev; 78304 Raplamaa). Detailplaneeringu korraldaja on Märjamaa Vallavalitsus (Tehnika 11; Märjamaa alev; 78304 Raplamaa).

Detailplaneeringu koostamise algatamise ja lähteseisukohtade kinnitamise ning keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamata jätmise otsusega saab tutvuda tööpäevadel Märjamaa Vallavalitsuses (Tehnika 11; Märjamaa alev; 78304 Raplamaa) ning Märjamaa valla kodulehel dokumendiregistris: http://avalik.amphora.ee/MARJAMAAVV/document.aspx?id=56242

TEEME METSAD KORDA!

Holmes&Meyers kutsub metsaomanikke oma valdusi korrastama.

Oma igapäevases töös näeme, et paljud metsaomanikud jätavad metsad halba olukorda. Hooldusraiete tegemata jätmine võib viia olukorrani, kus mõne aasta pärast esineb teie metsas suuri kahjustusi.

Võtke meiega ühendust! Aitame teha teie metsa korda.

Enne kui planeerid metsa müüa, küsi ka meie pakkumist.

HOLMES&MEYERS
Metsasõbralik ettevõtmine

Tel. 5559 5537, 5553 3064
info@holmesmeyers.eu

Komisjonimüügis:
palju diivaneid, kodumasinaid, trenažööre, külmikuid jne.
Võimaldame ka väikest järelmaksu.

Pärnu mnt 68
Mob 5566 9903
www.dracula.ee

Kõik, kes soovivad kaubelda VARBOLA JÕULULAADAL 4. detsembril, palume registreerida 50 27 322.

OÜ Mau&Pojad
teostab hoonete mõõdistamisi ja geodeetilisi töid. Tel: 5301 9216;
e-mail: andres@mau.ee
www.mau.ee

Valgu rahvamajas
12. novembril kell 21.00
Isadepäeva eri

TANTSUÕHTU

Muusikat teeb
TIIT HELLENURM

• Õnneloos meestele

Pääse 60 krooni (3.83 eur)
Info ja laudade bron: 5302 1959

Lugupeetud külavanem või küla aktiivne inimene!

Lääne-Eesti Päästekeskus ootab Teid osalema tuleohutusalasele koolitusele Raplas 13. novembril kell 10.00 Raplamaa päästeosakonna III korruse saalis.

Koolitusel antakse ülevaade tuleohutusvaldkonda reguleerivatest õigusaktidest ja isikutekohustustest tuleohutuse tagamisel. Olulise osa koolitusest hõlmab tulekahjuohtude ja tuleriskide hindamise õpetus alates küla tasandist, lõpetades koduse tuleohutusega. Kuidas teha avalikku lõket, millised on nõuded tuletõrjeveevõtukohtadele, kuhu ja miks neid vaja on, miks on kütteseadmetest nii palju põlenguid, millised tuleohutusvahendid peaksid mul kodus olema, kuidas neid valida jne. Kõigest sellest püüame jõudumööda ülevaate anda.

9.30–10.00 Kogunemine ja hommikukohv
10.00–10.20 Sissejuhatus, statistika
Rapla päästekomando meeskonnavanem Peeter Mahon
10.20–11.20 Üldine tuleohutus ja tuleohutusalane seadusandlus
Lääne- Eesti Päästekeskus järelvalveteenistuse juht Indrek Laanepõld
11.20–12.00 Päästeteenistuse valmisolek
Rapla korrapidamisgrupi operatiivkorrapidaja Mihkel Ital
12.00–12.30 Kohvipaus
12.30–13.30 Küttekolded
korstnapühkija Ardi Pihlakas
13.30–14.30 Ennetus
Rapla päästekomando meeskonnavanem Peeter Mahon
14.30–15.00 Vara kaitse
Lääne Prefektuuri Rapla politseijaoskonna menetlus- ja ennetusteenistuse vanem Triin Tähtla
Koolitus on kõigile osavõtjatele tasuta.

Oma osalemisest palume teatada hiljemalt 8. novembriks 2010 Lääne-Eesti Päästekeskuse ennetustöö büroo juhtivspetsialisti Õie Kopli aadressil: oie.kopli@rescue.ee või telefonil 489 2008, 527 892

EELK Märjamaa Maarja koguduse teated

Kolmap, 10. november
18.30 Missa (kogudusemajas)
19.00 Piiblitund: Patune naine Jh 7:35-8:11 (kogudusemajas)
Neljapäev, 11. november
7.30 Missa (kogudusemajas)
Reede, 12. november
7.30 Missa (kogudusemajas)
Pühapäev, 14. november
VALVAMISPÜHAPÄEV
11.00 Missa. Kirikukohv (kogudusemajas)
11.00 Pühapäevakool (kogudusemajas)
Esmaspäev, 15. november
7.30 Missa (kogudusemajas)
18.00 Palvetund (kogudusemajas)
Teisipäev, 16. november
7.30 Missa (kogudusemajas)

Südamlik kaastunne
Evarile perega
KARIN JA AKSEL VAKSI
kaotuse puhul.

OÜ Timberston

Haimre rahvamajas
13. novembril kell 21.00

PEOÕHTU

Mängib ansambel
-VANKER -

Pääse 60.- & Õnneloos

Laudade tellimine
õhtuti 482 6744

Kallid sõbrad,
Vanker sõidab kohale Tallinnast!

Südamlik kaastunne Avo Kivastikule perega
VENNA
surma puhul.

Laane Jahimeeste Seltsi juhatus ja liikmed

Avaldame sügavat kaastunnet teile, Pille, Piret ja Pilvi, kalli ema ja isa
KARIN JA AKSEL VAKSI
kaotuse puhul.

Marika ja Maire perega

Avaldame keestunnet Avole kalli venna
ENN KIVASTIKU
surma puhul.

Merje, Aivo ja Heino

Südamlik kaastunnet Andreile perega
VENNA
kaotuse puhul.

Haimre pst 20 elanikud, naabrid Eevi ja Merike

Avaldame sügavat kaastunnet Urve Vokile kalli
VENNA
kaotuse puhul.

Terje ja Tauri

Märjamaa Haigla avaldab kaastunnet Milvi ja Andres Laurile kalli abikaasa ja isa
ENDEL LAURI
surma puhul.

Avaldame kaastunnet Milvile ja Andresele abikaasa ja isa
ENDEL LAURI
surma puhul.

Laane 4 majarahvas

Mälestame ja avaldame siirast kaastunnet abikaasale ja pojale perega kalli
ENDEL LAURI
kaotuse puhul.

Peedu, Metsavahi ja Richardi pere

Südamlik kaastunne Pillele, Piretile ja Pilvile peredega kalli
EMA JA ISA
kaotuse puhul.

Mare, Talvi ja Silvi peredega

Mälestame ja avaldame siirast kaastunnet abikaasale ja pojale perega kalli
ENDEL LAURI
kaotuse puhul.

Konuvere Mõis ja Konuvere Tall

JANSENREHVID

Välja 2 Märjamaa

- **Rehvitööd**
- **Kohapeal suur valik tuntud firmade uusi ja kasutatud rehve. KÕIK UUED REHVID SOODUSHINNAGA. Taastatud rehvid alates 360 kr. Tule ja küsi!**
- **Autode käsipesu**
- **Puksiirabi**

56 59 824
jansenrehvid@hot.ee

85 Erna Elk
7.11 Märjamaa alev
84 Laine Müürsepp
5.11 Märjamaa alev
80 Ilmar Unga
4.11 Märjamaa alev
79 Aino Valting
1.11 Märjamaa alev
79 Elve Jeeser
2.11 Sõtke küla
71 Maimu Kalda
2.11 Orgita küla
71 Helle-Riina Lauri
2.11 Konuvere küla
71 Virve Seppik
2.11 Varbola küla
71 Anne Klaasen
3.11 Märjamaa alev
71 Salme Treibeck
5.11 Sooniste küla
70 Mart Amos
1.11 Teenuse küla
70 Jüri Veske
1.11 Märjamaa alev

Timberston OÜ

*** OSTAME**
- metsakinnistuid ja kasvavat metsa
- kuuse- ja männipalki
- kase-, kuuse-, männi- ja haavapaberipuud

Tel 528 4932 Riho Alavee
faks 482 1890
info@timberston.ee

Uus tn 4 autoremondi töökojas
TALVEREHVID, PLEKKVELJED, MONTAAŽ, BALANSSEERIMINE.
Avatud E–L 9–17
5385 0955

Pakitud
TURBABRIKETT
PUIDUBRIKETT.
Kojuvedu. 514 9745, 5359 2794

OÜ NETSEST
Reisijate vedu 19-kohaliste bussidega kodu- ja välismaal.
524 4315, info@netsest.ee,
Vahur Palu

TEENUSED

Kiire ja konfidentsiaalne raamatupidamine Sinu ettevõttele. Hinnad väga soodsad! Firmad alates 1000 kr kuus; KÜ-d kuupiir alates 30 kr korter. Tuleme igakuistele dokumentidele ise järele! vivateamrmp@gmail.com; 528 9386 OÜ Vivateam Raamatupidamine

Puurkaevude rajamine, projekteerimine, pumbad. www.puurkaevud.ee 5191 2748

Pottsepatööd: ahjud, pliidid, soemüürid, korstnad. 5395 6161

Veoteenus ja kolimine suure kaubikbussiga. Vaibapuhastus. 5858 7298

Saemees aitab teid küttepuude tegemisel. 5822 9823

OST

Ostame hakkevõsa, võsa ja lepikute raieõigust. OÜ Brushwood.
Tel 5648 9732, info@energywood.ee

Ostan ahjuküttega krt alevis. 5342 7494

MITMESUGUST

Üürin 1-2toal ahjuk krt alevis. 5347 3874

Talusse vajatakse lüpsjat. 5347 3874

MÜÜK

Müüa maja Märjamaal. 518 8251

Lõhutud (sega) küttepuud. 509 2933

Lõhutud küttepuud, märg ja kuiv. Küsi hinda! Tel 5550 5574 Holmes&Meyers

MÄRJAMAA NÄDALALEHT
www.marjamaa.ee
Trükiarv 1090 eksemplari

Märjamaa valla infoleht
Toimetus 78304 Märjamaa Tehnika 11 tuba 10, telefon 489 8842
Toimetaja Reet Saar, 5306 5805, reet.saar@marjamaa.ee